

**ผลการสำรวจงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลงานวิจัย
ไปใช้ประโยชน์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล**
**The Results of the Survey of Routine to Research (R2R) and Research Utilization
in the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University**

สุวิชา เทพลาวณ์* และ ภวรัญชน์ กัญญาคำ
Suwittha Theplawan* and Phawaran Kanyakum

บทคัดย่อ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ให้การสนับสนุนการทำวิจัยในงานประจำ มาตลอด ที่ผ่านมายังไม่มีการติดตามการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด การวิจัยนี้มีจึงวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจำนวนงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และ 2) ศึกษาการนำผลงานวิจัย R2R ที่ดำเนินการ แล้วเสร็จไปใช้ประโยชน์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร ทำการศึกษาข้อมูลงานวิจัยประเภท R2R ย้อนหลัง 5 ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2557–2561 จากข้อมูลทุติยภูมิโดยรวบรวมจากเอกสารและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องในหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย ประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน โครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) แยกตามปีงบประมาณ นำมาจำแนกข้อมูลโดยแบ่งตามลักษณะของงานวิจัย การนำไปใช้ประโยชน์ และผลการดำเนินงานหลังได้รับทุน R2R ใช้แบบฟอร์มสำรวจข้อมูลวิจัยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า มีงานวิจัยที่ได้รับทุน R2R จำนวน 96 เรื่อง มีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 17.71) และผลงานที่ได้จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 4.17) มีงานวิจัย R2R เพียง 28 เรื่อง (ร้อยละ 34.57) ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและเผยแพร่ในวารสารวิชาการได้ ถึงแม้ว่างานวิจัย R2R ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี จะมีการนำไปใช้ประโยชน์จำนวนไม่มาก แต่มีศักยภาพเพียงพอที่จะต่อยอดงานวิจัยให้ใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนและระบบการสนับสนุนต่างๆ ของคณะฯ ในการที่จะพัฒนางานประจำให้สามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงและต้องมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย/ การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์/ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี

Abstract

The Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University provides supportive for doing research about routine work. In the past, there has been no monitoring of the utilization of the research. This research aimed to 1) study the number of Routine to Research (R2R) projects and 2) study the utilization of the results of R2R research. A qualitative approach was used for this documentary research. This retrospective study was conducted at the Research Fund and Analysis Unit between the academic years 2014 to 2018 by using secondary data for data collection and analysis. The data consisted of the number of the routine to research (R2R) projects receiving funds, the R2R projects were categorized by year, type of

---

สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
Research Center, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

* Corresponding author: high_sw@hotmai.com

Received : 11 มีนาคม 2562/ Revised : 3 พฤษภาคม 2562/ Accepted : 13 พฤษภาคม 2562

researches and research utilization. The research record form was used as the tool to data collection. Data analysis was done by using descriptive statistics. The results showed that there were 96 R2R projects that received funding. During the studied period, 17 projects (17.71%) published articles in national journals and 4 projects (4.17%) were granted a patent and petty patent. Only 28 projects (34.57%) were utilized and published in journals. Although not many of the R2R projects in the Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital were utilized, the projects had potential for encouraging research utilization into large scale effects. Therefore, R2R projects should receive cooperation and support from many outside sectors and the faculty support system to develop routine works that can be extended into routine research until it can be improved and truly utilized and should receive future encouragement continuously.

Keywords: Routine to Research/ Research Utilization/ Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital

1. บทนำ

ปัจจุบันหน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชน ได้เห็นความสำคัญของการทำวิจัยและการนำผลงานไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการพิจารณาวางแผนดำเนินงานและกำหนดนโยบายต่างๆ นอกจากนี้งานวิจัยยังช่วยให้เกิดความรู้ใหม่และยังช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติได้อีกด้วย [1] การวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะศึกษาเพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้มาประยุกต์ใช้สำหรับการวางแผน การกำหนดนโยบายรวมทั้งการตัดสินใจซึ่งจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ การวิจัยจึงถือเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพงานขององค์กร [2]

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะเป็นสถาบันการแพทย์ชั้นนำในระดับสากล มุ่งเน้นจะเป็นสถาบันที่ใช้การวิจัยเป็นฐานการดำเนินงานในทุกพันธกิจ โดยมีการดำเนินงานในพันธกิจหลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านการดูแลสุขภาพเพื่อสุขภาวะของสังคม โดยพันธกิจด้านการวิจัยมุ่งการสร้างงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและการนำไปประยุกต์ใช้ โดยเน้นการวิจัยและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกพันธกิจเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ตามแผนยุทธศาสตร์ของคณะฯ ปีงบประมาณ พ.ศ.2560–2563 [3] ทำให้เกิดการวิจัยรูปแบบการบริการที่ทำเป็นงานประจำ นำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเกิดการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research: R2R)

ในส่วนของการสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี นั้น คณะฯ ได้จัดให้มีการสนับสนุนทุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2553 เป็นต้นมา [4] โดยมีหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม ภายใต้การกำกับดูแลของรองคณบดีฝ่ายวิจัย ดำเนินการให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำให้กับบุคลากรของคณะฯ ที่สนใจพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย จากการศึกษาของ ธนารีย์ บัวเผื่อน และคณะ [4] พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ.2553–2556 มีงานวิจัยที่ได้รับทุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) จำนวน 98 เรื่อง ซึ่งจำนวนเงินสนับสนุนโครงการ R2R อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนการขอทุน แต่ผลการดำเนินงานยังไม่เป็นตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และจากการศึกษาของ สุวิชา เทพลาวัลย์ และคณะ [5] พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ.2553–2559 มีงานวิจัยที่ได้รับทุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ทั้งหมดจำนวน 176 เรื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 25.14 เรื่องต่อปี จากการดำเนินงานในการสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.2556 ที่ผ่านมา ยังไม่มีการติดตามการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์มากนักน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงต้องการสำรวจงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) นำมาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานในการสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ในคณะฯ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อใช้แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของงานประจำสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้เป็นฐานข้อมูลของคณะฯ

ในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของงานประจำทุกพันธกิจทุกระดับสู่วิธีปฏิบัติที่ดีให้สอดคล้องกับพันธกิจด้านการวิจัยของคณะฯ [3] ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาจำนวนงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561

2. เพื่อศึกษาข้อมูลการนำผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและการนำไปใช้ประโยชน์

2. วัสดุและวิธีการ

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาข้อมูลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561 จำนวน 96 เรื่อง จำแนกตามลักษณะของการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์ ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และได้รับการรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล (Exempt) เลขที่ COA.NO MURA 2018/1001 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาข้อมูลย้อนหลัง (Retrospective study) เพื่อศึกษาข้อมูลการใช้ประโยชน์ของงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561 โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและฐานข้อมูลในหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม ทำการศึกษาวิจัยระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ.2561 – กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562 มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลจำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561

2. ข้อมูลผลการดำเนินงานหลังได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R)

ปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561

3. ข้อมูลจำนวนงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการนำไปใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แบบฟอร์มสำรวจข้อมูลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และภาคีเครือข่าย R2R ปี 2553 [6] มาประยุกต์และดัดแปลงให้สอดคล้องกับงานวิจัย R2R ในคณะฯ โดยแบ่งการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับ 1 เป็นการศึกษาในหน่วยงาน ยังไม่ได้นำผลงานไปพัฒนาหรือแก้ปัญหา 2) ระดับ 2 เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหา แต่ผลกระทบยังอยู่ในวงจำกัด 3) ระดับ 3 เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหาให้ดีขึ้นชัดเจน มีการขยายผลข้ามหน่วยงาน 4) ระดับ 4 เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่สังคม ผ่านการสัมมนา เผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่น่าเชื่อถือ และ 5) ระดับ 5 เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการศึกษาข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการศึกษา รวบรวมเอกสารต่างๆ และฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ใช้แบบฟอร์มสำรวจข้อมูลงานวิจัยทำการเก็บข้อมูลในหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลและทุนวิจัย สำนักงานวิจัย วิชาการและนวัตกรรม โดยเก็บข้อมูลในระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 – มกราคม พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนงานวิจัยและจำนวนเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) เก็บข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561 นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาจำแนกข้อมูลงานวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561 จำแนกตามลักษณะของ

การวิจัย และตำแหน่งบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดล [7]

2. ผลการดำเนินงานหลังได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557–2561

3. ผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557–2561นำมาจัดกลุ่มการนำผลงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์ โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และภาคีเครือข่าย R2R ปี พ.ศ.2553 [6] และวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามลักษณะของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ด้วยสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics)ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ จำนวน และค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบกราฟและตารางและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการนำงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามลักษณะของการวิจัย

3. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

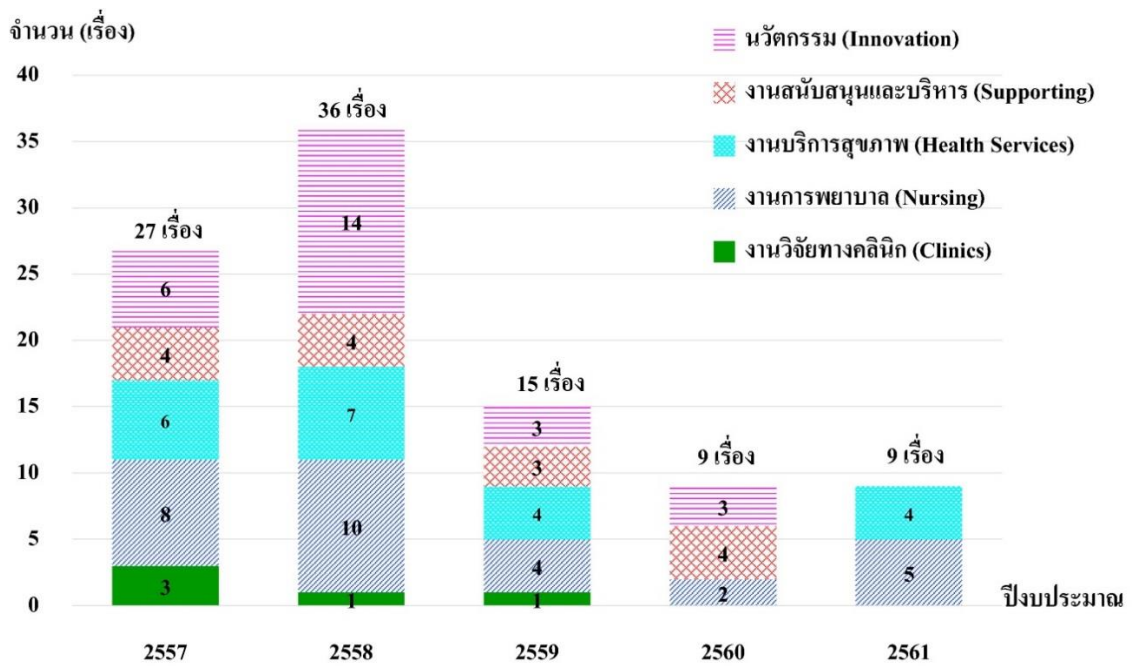
ผลการวิจัย เรื่อง ผลการสำรวจงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2557–2561 มีงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ ทั้งหมด 96 เรื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2557 มีงานวิจัยที่ขอทุน R2R จำนวน 27 เรื่อง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 36 เรื่อง ปีงบประมาณ พ.ศ.2559 จำนวน 15 เรื่อง ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 จำนวน 9 เรื่อง และปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จำนวน 9 เรื่อง โดยค่าเฉลี่ยของงานวิจัยที่ขอทุน R2R อยู่ที่ 19.20 เรื่องต่อปี ดังแสดงในภาพที่ 1 และมีจำนวนเงินอนุมัติทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำทั้งหมด

2,114,155 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 22,022.45 บาท ต่อเรื่อง ดังแสดงในตารางที่ 1

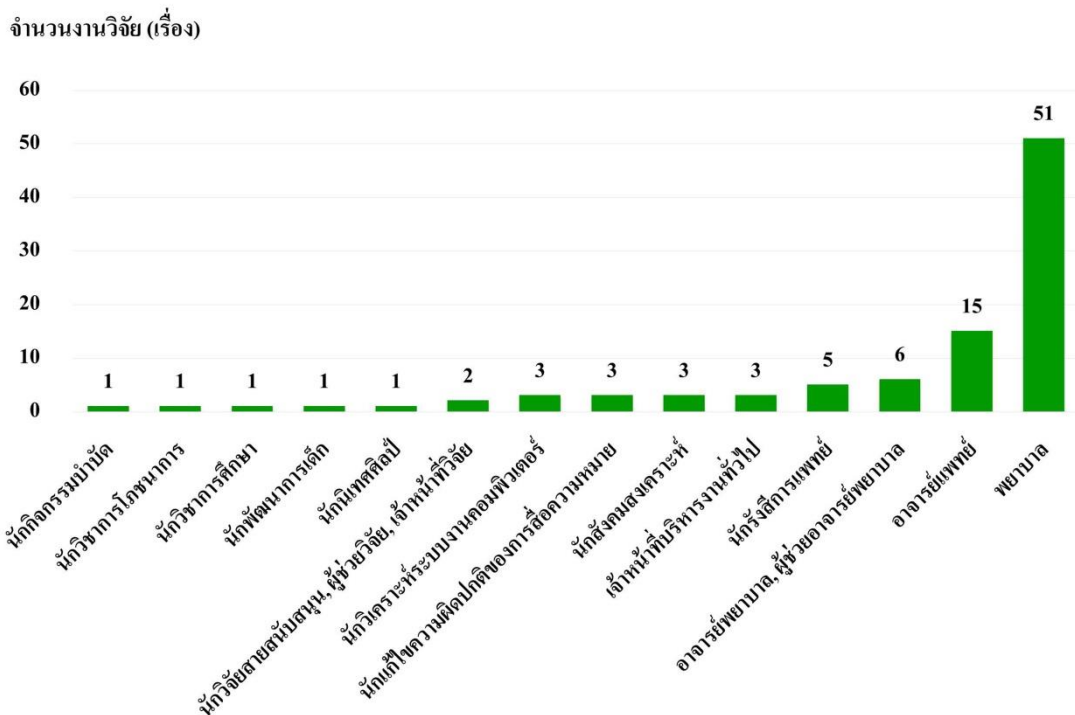
ส่วนที่ 2 งานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการศึกษาจำนวนงานวิจัยประเภท R2R จากการสำรวจข้อมูลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ.2557–2561 จำนวน 96 เรื่อง จำแนกตามลักษณะของการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล (Nursing) จำนวน 29 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30.21 รองลงมาเป็นผลงานนวัตกรรม (Innovation) จำนวน 26 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.08 งานบริการสุขภาพ (Health Services) จำนวน 21 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 21.88 งานสนับสนุนและบริหาร (Supporting) จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.62 และ งานวิจัยทางคลินิก (Clinics) จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.21 ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 1 โดยบุคลากรที่ขอทุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) มากที่สุด 3 อันดับแรก จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดล [7] ได้แก่ พยาบาล อาจารย์แพทย์ และอาจารย์และผู้ช่วยอาจารย์พยาบาล คิดเป็นร้อยละ 53.13 ร้อยละ 15.63 และร้อยละ 6.25 ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 2

จากผลการดำเนินงานหลังได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557–2561 พบว่า มีงานวิจัยที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 81 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 84.38 ของงานวิจัย R2R ทั้งหมด มีงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนเพื่อนำเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ (ทั้งแบบ oral และ poster) จำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.63 งานวิจัยที่ได้เผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ จำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.71 และเป็นผลงานที่ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 เรื่อง (อนุสิทธิบัตร จำนวน 3 เรื่อง และ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 เรื่อง) คิดเป็นร้อยละ 4.17 ของจำนวนงานวิจัย R2R ทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 1

ภาพที่ 1 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2561 แยกตามลักษณะของการวิจัย

ภาพที่ 2 แสดงจำนวนงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561 จำแนกตามตำแหน่งบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหิดล [7]

ตารางที่ 1 แสดงผลการดำเนินงานหลังได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) แยกตามปีงบประมาณ

จำนวนผลงานวิจัย (เรื่อง)	ปีงบประมาณ					รวม
	2557	2558	2559	2560	2561	
งานวิจัยที่ได้รับทุน R2R	27	36	15	9	9	96
เงินสนับสนุน (บาท)	519,460	926,520	288,320	249,420	130,435	2,114,155
งานวิจัย R2R ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	24	33	13	8	3	81
	(88.89%)	(91.67%)	(86.67%)	(88.89%)	(33.33%)	(84.38%)
จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	2	2	0	0	0	4
	(7.41%)	(5.56%)	0	0	0	(4.17%)
นำเสนอผลงาน ณ ต่างประเทศ* (oral และ poster)	8	4	2	1	0	15
	(29.63%)	(11.11%)	(13.33%)	(11.11%)	0	(15.63%)
ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ* (ระดับชาติ)	7	7	3	0	0	17
	(25.93%)	(19.44%)	(20.00%)	0	0	(17.71%)

* งานวิจัยหนึ่งอาจจะได้รับทั้งการนำเสนอผลงาน ณ ต่างประเทศ และการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ส่วนที่ 3 การนำผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและการนำไปใช้ประโยชน์

จากการสำรวจข้อมูลจำนวนงานวิจัย R2R ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการนำไปใช้ประโยชน์ จำนวน 81 เรื่อง เมื่อจำแนกตามระดับการนำไปใช้ประโยชน์ 5 ระดับ [6] แยกตามปีงบประมาณและ ลักษณะของงานวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากลักษณะของงานวิจัย R2R ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ (ดังแสดงในตารางที่ 2 และ 3) พบว่า

งานวิจัย R2R ที่มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 1 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาภายในหน่วยงาน ยังไม่ได้นำไปพัฒนาหรือแก้ปัญหาในวงกว้าง จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.94 ซึ่งลักษณะงานวิจัยเป็นผลงานนวัตกรรม (Innovation) จำนวน 2 เรื่อง แต่เป็นผลงานที่ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เนื่องจากต้องแก้ไขและพัฒนา นวัตกรรมต้นแบบเพิ่มเติม และงานวิจัยทางการพยาบาล (Nursing) จำนวน 2 เรื่อง เป็นงานวิจัยที่มีลักษณะเป็นการรวบรวมข้อมูลจากงานประจำที่มีอยู่แล้วภายในหน่วยงาน ยังไม่ได้นำผลงานไปพัฒนาหรือขยายผลต่อ

งานวิจัย R2R ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 2 ที่เป็นงานวิจัยที่พัฒนาและแก้ปัญหาจากงานประจำได้ แต่ยังอยู่ในวงจำกัด มีจำนวน 45 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 55.55 ส่วนใหญ่เป็นผลงานนวัตกรรม (Innovation) จำนวน 14 เรื่อง งานวิจัยทางการพยาบาล (Nursing) จำนวน 11 เรื่อง งานสนับสนุน

การบริการสุขภาพ (Health Services) จำนวน 11 เรื่อง และ งานสนับสนุนบริหารและธุรการ (Supporting) จำนวน 7 เรื่อง ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามลักษณะงานวิจัย พบว่า ผลงานนวัตกรรมซึ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาจากงานประจำในการดูแลรักษาผู้ป่วยโดยตรงและใช้ภายในหน่วยงาน ยังไม่มีการขยายผลไปใช้ข้ามหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นผลงานจากกลุ่มพยาบาลและอาจารย์แพทย์ ส่วนงานวิจัยทางการพยาบาล งานสนับสนุนการบริการสุขภาพ และงานสนับสนุนบริหารและธุรการ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) บางเรื่องมีรูปแบบโครงการพัฒนา การประเมินผลกิจกรรมการประเมินรูปแบบการดูแลผู้ป่วย เป็นต้น ซึ่งมีเนื้อหาในลักษณะเป็นการรายงานผลการดำเนินการ การวัดประสิทธิภาพการทำงาน การสำรวจความพึงพอใจ เช่น การวัดประสิทธิภาพการทำงานและความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบการบริหารจัดการเตียงของหน่วยประสานงานผู้ป่วยมะเร็ง กลุ่มผู้ป่วยมะเร็งที่หายเคมีบำบัดสูตรนอนโรงพยาบาลของหน่วยมะเร็งวิทยาโรงพยาบาลรามธิบดี เป็นต้น

งานวิจัย R2R ที่มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 3 ที่เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหาให้ดีขึ้นชัดเจน มีการขยายผลข้ามหน่วยงาน มีจำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.94 โดยเป็นผลงานนวัตกรรม จำนวน 2 เรื่อง ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และขยายไปยังหน่วยงาน

ภายในโรงพยาบาลและโรงพยาบาลอื่น ๆ มากกว่าการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

งานวิจัย R2R ที่มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 4 ที่สามารถเผยแพร่และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่สังคม ผ่านการสัมมนา เผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่น่าเชื่อถือ เช่น ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ นำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการทั้งภายใน การถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น มีจำนวน 28 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 34.57 ซึ่งมีสัดส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับงานทางการแพทย์มากที่สุด จำนวน 13 เรื่อง (ร้อยละ 16.05) โดยรูปแบบงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นเชิงพรรณนา (Descriptive) มีเนื้อหาในการนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาและการบริการผู้ป่วยเป็นหลัก เป็นการศึกษาเพื่อเข้าใจปัญหาเพื่อนำไปสู่การขยายผลในการดูแลรักษาและการให้บริการในแต่ละหน่วยงาน มีระเบียบวิธีวิจัยชัดเจน และประเมินผลได้จนสามารถเผยแพร่ผลงานวิจัยได้ เช่น เรื่องผลของการให้แม่อบกอดลูกแบบเนื้อแนบเนื้อต่ออุณหภูมิร่างกาย

และความอึดตัวออกซิเจนของทารกแรกเกิดครบกำหนดในห้องคลอดโรงพยาบาลรามธิบดี ความต้องการของผู้รับบริการในการแจ้งผลการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก เป็นต้น และมีผลงานนวัตกรรมจำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 8.64) เป็นการสร้างอุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่พบในงานประจำ และมีการทดสอบประสิทธิภาพของการใช้งาน เช่น อุปกรณ์หักหลอดยา ได้สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์เลขที่ 53397 เป็นต้น ผลงานส่วนใหญ่เป็นงานวิจัย R2R ของบุคลากรกลุ่มพยาบาลมากที่สุด ซึ่งบางเรื่องใช้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของผลงานที่ใช้ในการขอตำแหน่งที่สูงขึ้นได้

ไม่มีงานวิจัย R2R ที่มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 5 ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง เช่น มีที่การนำข้อมูลไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประกาศใช้กฎหมาย หรือมาตรการต่างๆ โดยองค์กรหรือหน่วยงานรัฐและเอกชน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ได้จากงานวิจัยในชุมชนหรือองค์กรหรือหน่วยงานในพื้นที่ต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการนำไปใช้ประโยชน์ แยกตามปีงบประมาณ

ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ [6]		ปีงบประมาณ						
		2557	2558	2559	2560	2561	รวม	ร้อยละ
ระดับ 1	เป็นการศึกษาในหน่วยงาน ยังไม่ได้นำผลงานไปพัฒนาหรือแก้ปัญหา	2	2	0	0	0	4	4.94
ระดับ 2	เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหา แต่ผลกระทบยังอยู่ในวงจำกัด	11	16	8	7	3	45	55.55
ระดับ 3	เกิดการพัฒนาหรือแก้ปัญหาให้ดีขึ้นชัดเจน มีการขยายผลข้ามหน่วยงาน	0	3	1	0	0	4	4.94
ระดับ 4	เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่สังคม ผ่านการสัมมนา เผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่น่าเชื่อถือ	11	12	4	1	0	28	34.57
ระดับ 5	เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบาย ที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ที่ดำเนินการแล้วเสร็จและมีการนำไปใช้ประโยชน์ แยกตามลักษณะของงานวิจัย

ลักษณะของงานวิจัย R2R	ระดับการนำไปใช้ประโยชน์ [6]			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
งานวิจัยทางคลินิก (Clinics)	0	2 (2.47%)	0	1 (1.23%)
งานการพยาบาล (Nursing)	2 (2.47%)	11 (13.58%)	0	13 (16.05%)
งานสนับสนุนการบริการสุขภาพ (Health Services)	0	11 (13.58%)	1 (1.23%)	5 (6.17%)
งานสนับสนุนบริหารและธุรการ (Supporting)	0	7 (8.64%)	1 (1.23%)	2 (2.47%)
นวัตกรรม (Innovation)	2 (2.47%)	14 (17.28%)	2 (2.47%)	7 (8.64%)
รวม	4 (4.94%)	45 (55.55%)	4 (4.94%)	28 (34.57%)

อภิปรายผล

จากผลการสำรวจงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2561 พบว่า มีงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำ (R2R) จำนวน 96 เรื่อง เป็นงานวิจัยทางการพยาบาล (Nursing) มากที่สุด จำนวน 29 เรื่อง (ร้อยละ 30.21) ผลงานนวัตกรรม (Innovation) จำนวน 26 เรื่อง (ร้อยละ 27.08) งานบริการสุขภาพ (Health Services) จำนวน 21 เรื่อง (ร้อยละ 21.88) งานสนับสนุนและบริหาร (Supporting) จำนวน 15 เรื่อง (ร้อยละ 15.62) และงานวิจัยทางคลินิก (Clinics) จำนวน 5 เรื่อง (ร้อยละ 5.21) บุคลากรที่ขอทุน R2R มากที่สุด ได้แก่ พยาบาล (ร้อยละ 53.13) อาจารย์แพทย์ (ร้อยละ 15.63) และอาจารย์โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี (ร้อยละ 6.25) และมีงานวิจัย R2R ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 81 เรื่อง (ร้อยละ 84.38) ในจำนวนนี้มีงานวิจัย R2R ที่ได้ไปนำเสนอผลงาน ณ ต่างประเทศจำนวน 15 เรื่อง (ร้อยละ 15.63) มีงานวิจัย R2R ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ จำนวน 17 เรื่อง (ร้อยละ 17.71) และผลงานที่ได้จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 4.17) จากข้อมูล

จำนวนงานวิจัย R2R ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 81 เรื่อง เมื่อจำแนกตามระดับการนำไปใช้ประโยชน์ [6] พบว่า งานวิจัย R2R ส่วนใหญ่มีการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 2 ซึ่งเป็นงานวิจัยที่มีการพัฒนาและแก้ปัญหาจากงานประจำได้ แต่ยังไม่อยู่ในวงจำกัด จำนวน 45 เรื่อง (ร้อยละ 55.55) มีผลงานวิจัย R2R เพียง 28 เรื่องเท่านั้น (ร้อยละ 34.57) ที่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 4 ที่ได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ในวารสารวิชาการได้ ผลงานวิจัย R2R ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ชัดเจนมากขึ้นและมีการขยายผลข้ามหน่วยงาน (ระดับ 3) จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.94 ส่วนงานวิจัยที่เหลืออีก 4 เรื่อง (ร้อยละ 4.94) เป็นงานวิจัยที่ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาในวงกว้างและเป็นเพียงการศึกษาภายในหน่วยงาน (ระดับ 1)

จากผลการศึกษาทำให้เห็นว่า ในเชิงปริมาณ มีจำนวนงานวิจัย R2R ที่เกิดขึ้นจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนบุคลากรทุกหน่วยงานในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และมีผลงานวิจัยประเภท R2R มีผลงานที่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ไม่มาก ซึ่งงานวิจัย R2R ส่วนใหญ่มีการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 2 โดยนักวิจัยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มพยาบาลมากที่สุด (ร้อยละ 53.13) เนื่องจากมีโอกาสเจอปัญหาจากการทำงานประจำในการดูแลผู้ป่วยโดยตรง ทำให้ใช้ความรู้และประสบการณ์ในงานดูแลรักษา และการบริการใน

ลักษณะของงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล (Nursing) งานบริการสุขภาพ (Health Services) และผลงานนวัตกรรม (Innovation) มาช่วยในการพัฒนาและแก้ปัญหาจากงานประจำร่วมกันได้ แต่การนำไปใช้ประโยชน์ยังอยู่ในวงจำกัด

ส่วนในเชิงคุณภาพนั้น ลักษณะงานของวิจัย R2R ที่นำไปใช้ประโยชน์มีทั้งงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) ในรูปแบบของโครงการพัฒนาหรือประเมินผลกิจกรรมหรือการวัดความพึงพอใจมากกว่าเป็นการวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน ส่วนผลงานนวัตกรรม (Innovation) เป็นการประดิษฐ์อุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่พบในงานประจำให้มีคุณภาพในการดูแลรักษาผู้ป่วยมากขึ้น แต่ยังคงพัฒนาต้นแบบการทดสอบมาตรฐาน และให้มีการใช้ประโยชน์ได้อย่างแพร่หลาย ทั้งเชิงวิชาการและเชิงพาณิชย์ตลอดจนสามารถขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ ซึ่งนักวิจัยส่วนใหญ่เป็นบุคลากรทั้งจากสายวิชาการและสายสนับสนุนอื่นๆ จากหลายวิชาชีพ เช่น พยาบาล อาจารย์แพทย์ อาจารย์โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี นักรังสีการแพทย์ และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า งานวิจัย R2R ในคณะฯ เป็นงานที่พัฒนาจากงานประจำเป็นงานวิจัยโดยบุคลากรมีบทบาททุกตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน ซึ่งถ้านำองค์ความรู้มาสร้างงานวิจัยเกิดการผสมผสานเชื่อมโยงกันแบบทีมสหวิชาชีพ จะทำให้เกิดการพัฒนาโจทย์วิจัยชัดเจนมากขึ้น และมีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะงานวิจัย R2R ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ในระดับ 2 มีการพัฒนาหรือแก้ปัญหา แต่ผลกระทบยังอยู่ในวงจำกัด ยังมีโอกาสต่อยอดเพื่อขยายผลการนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งควรสนับสนุนให้มีการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า งานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีมีจำนวนไม่มาก สัดส่วนของผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และการพยาบาล ซึ่งเป็นการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยและการบริการเป็นหลัก จากการศึกษางานวิจัย R2R ในคณะฯ ที่ผ่านมา มีงานวิจัย R2R เพียงร้อยละ 34.57 ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้จริง แต่บุคลากรมีศักยภาพในการที่จะพัฒนางานประจำต่อยอดเป็นงานวิจัยได้ [4] และมีจำนวนผลงานวิจัย R2R ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากเดิม 4% ใน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2556 เพิ่มขึ้นเป็น 18% ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557-2561 และจากการติดตามผลการดำเนินงานการสนับสนุนโครงการวิจัยในงานประจำและการสำรวจงานวิจัย R2R และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2561 ยังพบข้อจำกัดในการทำวิจัยจากงานประจำ ในเรื่องประสบการณ์ด้านการวิจัยของนักวิจัยยังไม่เพียงพอโดยเฉพาะกลุ่มพยาบาลและบุคลากรสายสนับสนุนอื่นๆ และความรู้ความเข้าใจในการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย อาจทำให้มีปัญหาในการตั้งโจทย์วิจัยที่ไม่ชัดเจนรวมถึงการนำงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์ อีกทั้งยังมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่มีความต่อเนื่องในการทำวิจัยและขาดแรงจูงใจในการทำวิจัย ซึ่งบุคลากรทุกฝ่ายควรมีโอกาสในการศักยภาพด้านการวิจัยมากขึ้น ถ้าได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเพิ่มเติม ดังนั้น บุคลากรจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากคณะฯ ในการสร้างงานวิจัยที่มีศักยภาพและใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง และต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อทำให้เกิดการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการศึกษาของ สมบูรณ์ เทียนทอง และคณะ [8] ในการสำรวจผลงานวิจัยประเภท R2R และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการวิสัญญี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ของบุคลากรภาควิชาวิสัญญี ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2545-2548 มีผลงานเข้าข่ายเป็นผลงานวิจัยประเภท R2R ร้อยละ 90 แต่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้จริงเพียงร้อยละ 33.3 ส่วนที่เหลือมีเพียงร้อยละ 16.7 เท่านั้น ที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาต่อไปเพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วย ถ้าได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม เช่นเดียวกับการศึกษาของ พรนิภา ทาญละคร และคณะ [9] ในการสำรวจผลงานวิจัยประเภท R2R และการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2556 พบว่า มีงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ เป็นงานวิจัยที่เข้าข่าย R2R ร้อยละ 34.14 และมีการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 29.27 ของงานวิจัยที่ตีพิมพ์ จะเห็นได้ว่าการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยน้อย ผู้บริหารการพยาบาล ควรส่งเสริมให้พยาบาลมีความรู้และทักษะในการทำงานประจำสู่งานวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยมากขึ้น และการศึกษาของ รวิพร โรจนอาษา [10] พบว่า ในปี 2558 โรงพยาบาล

สะเดามีผลงานวิจัยที่เข้าข่ายเป็นผลงาน R2R ร้อยละ 57.14 ของผลงานวิจัยทั้งหมด และได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร ร้อยละ 19.05 และจากการประเมินผลผลิตของโครงการ พบว่า ผลของงานวิจัย R2R สามารถแก้ไขและพัฒนางานในหน่วยงานได้จริง ซึ่งการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร จะช่วยเป็นการส่งเสริมให้นำผลงานวิจัยออกสู่ภายนอกและนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จากข้อมูลโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุน R2R ในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล [11] ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2547–2559 พบว่า งานวิจัย R2R ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยทางคลินิก (Clinics) งานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล (Nursing) งานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Laboratories) และงานวิจัยทางงานสนับสนุน (Supporting Unit) ตามลำดับ มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ จำนวน 169 เรื่อง จากทั้งหมด 348 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 48.56 ของโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติทุน R2R และการศึกษาของ จรรยาพร ศรีศศลักษณ์ และคณะ [6] พบว่า ที่ผ่านมามีการนำผลงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ 1 ถึง 3 อาจเนื่องจากการสนับสนุนให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน R2R เพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ทั่วประเทศสามารถเข้าถึงผลงานได้

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานในการสนับสนุนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยของคณะฯ นั้น ยังขาดระบบการสนับสนุนที่เหมาะสมในการที่สานต่อและพัฒนากิจการดำเนินงานวางนโยบายสู่การปฏิบัติและติดตามอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีปัญหาในเชิงการบริหารจัดการกระบวนการทำงานสนับสนุนและขาดความต่อเนื่อง ทำให้เกิดงานวิจัยประเภท R2R น้อยลงและมีการนำไปใช้ประโยชน์ไม่มาก ถึงแม้ว่าการดำเนินงานในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด โดยการสนับสนุนทุนโครงการวิจัยในงานประจำให้กับบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน มีการจัดการบรรยายให้ความรู้ การจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย [5] รวมไปถึงการถอดถอดของงานวิจัยในระดับคณะฯ โดยการให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนเพื่อการเดินทางไปประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการไปนำผลงานทางวิชาการและการวิจัยลงตีพิมพ์ เงินรางวัลแก่ผู้มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับสากล เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของปริญญชและคณะ [12] ในการส่งเสริม

งานวิจัยจากงานประจำขับเคลื่อนสู่การใช้ประโยชน์ให้เพิ่มระดับของการใช้ประโยชน์ จากการส่งเสริมให้นำผลงานไปพัฒนา หรือแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบ ให้มีการขยายผลข้ามหน่วยงาน หรือเผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ หรือต่อยอดการวิจัยจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบายในวงกว้าง สอดคล้องกับแนวคิดของ ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวไว้ว่า R2R เป็นมากกว่างานวิจัย แต่เป็นการพัฒนางานให้ดีขึ้น และที่สำคัญที่สุด คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ที่จะช่วยในการผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผู้บริหารขององค์กรต้องให้การสนับสนุน เพื่อให้ นักวิจัยและผู้ปฏิบัติงานได้สร้างผลงานวิจัยในการพัฒนางานประจำ [2]

ดังนั้น แนวทางในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนทั้งที่ผู้บริหาร ทีมผู้วิจัย นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ และระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ของคณะฯ และให้ความสำคัญกับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาในการทำงานและพัฒนางานประจำให้มีคุณภาพดีขึ้น ให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในการคิดวิเคราะห์จัดการกับปัญหาต่าง ๆ ได้ มีการบูรณาการในการทำวิจัยร่วมกันจากสาขาวิชาชีพ เน้นการทำงานเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ จะทำให้เกิดการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในการดูแลรักษาผู้ป่วยและการบริการสุขภาพ เพื่อนำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ ถึงแม้ว่าผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ยังไม่มาก แต่มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาต่อเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับผู้ป่วยได้อย่างแท้จริง และจะต้องได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การนำผลงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์ในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ยังมีจำนวนน้อย เป็นงานวิจัยที่แก้ปัญหาจากงานประจำได้ แต่ยังอยู่ในวงจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) เช่น การสำรวจความพึงพอใจ ประเมินผลกิจกรรม การประเมินรูปแบบการรักษาและบริการ มากกว่าเป็นงานวิจัยที่มีการกำหนดปัญหาการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยชัดเจน และผลงานนวัตกรรมที่ต้องมีการพัฒนาขึ้นงานต้นแบบที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้และมีมาตรฐาน อีกทั้งที่ผ่าน

มาบุคลากรยังขาดประสบการณ์ด้านการวิจัยและไม่มีเวลาเพียงพอที่จะทำงานวิจัยใหม่ๆ มาใช้ในการดูแลผู้ป่วยเพราะมีภาระงานประจำมาก ดังนั้น จึงควรให้มีการจัดการอบรม/สัมมนาที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความสนใจและสามารถสร้างงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีการพัฒนางานด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยที่มีคุณภาพมากขึ้นและให้เกิดจากใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่การตั้งคำถามในการทำวิจัย การขอจริยธรรมการวิจัยในคนจนถึงการตีพิมพ์ผลงานวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ โดยอาศัยความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในคณะฯ เช่น หน่วยจริยธรรมการในคน (Ethics) หน่วยวิจัยทางคลินิก (CRC) กลุ่มสาขาวิชาระบาศาสตร์คลินิกและชีวสถิติ เป็นต้น เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ และกระตุ้นให้เกิดการวิจัย การแก้ปัญหาในงาน ตลอดจนจบกระบวนการเป็นผลสำเร็จ ผลักดันสู่การตีพิมพ์ และขอตำแหน่งทางวิชาการและความก้าวหน้าในสายงานของบุคลากรของคณะฯ ต่อไป

2. สร้างทีมสนับสนุนในแต่ละเครือข่ายของแต่ละสาขาความเชี่ยวชาญระหว่างแพทย์ พยาบาล และบุคลากรสายสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้เข้ามามีส่วนร่วมในงานวิจัย ในการสร้างองค์ความรู้ในแง่ของการรักษา ร่วมกับการให้บริการ เพื่อสนับสนุนให้ผลงานวิจัยมีมิติของคำถามวิจัยลึกซึ้งขึ้นในการดำเนินการวิจัยให้สำเร็จนำไปสู่การปฏิบัติได้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง และการจัดตั้งกลุ่มที่คอยแนะนำในการทำวิจัย R2R ที่ชัดเจน และสามารถต่อยอดงานวิจัยได้ เพื่อผลักดันให้เกิดงานวิจัยในหน่วยงานและให้มีความต่อเนื่องจนจบกระบวนการเป็นผลสำเร็จและผลักดันสู่การตีพิมพ์ เพื่อให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจมากขึ้น

3. เชื่อมโยงการทำงานระหว่างการพัฒนาคุณภาพงานและการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เพื่อผลักดันให้บุคลากรเกิดผลงาน การสานต่อผลงานคุณภาพให้สามารถพัฒนาและต่อยอดเป็นผลงานวิจัยที่สามารถแก้ไขปัญหาหน้างานและใช้ประโยชน์ได้จริง

4. เอกสารอ้างอิง

1. ยุวดี มโนมยธิกาญจน์, สุทธิลักษณ์ พัดเพ็ง, พรชนิตร์ ลีนาราช. การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย

ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. อินเทอร์เน็ต. 2551; 15(2): 15-21.

2. โครงการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. เคล็ดไม่ลับ R2Rบริบทคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ยูเนี่ยนครีเอชั่น จำกัด; 2552.
3. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. แผนยุทธศาสตร์ระดับคณะฯ ปีงบประมาณ 2560-2563. กรุงเทพมหานคร: คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี; 2560.
4. ธนารีย์ บัวเผื่อน, สุวิชา เทพลาวัลย์, สุรางค์พิมล แจ่มมินทร์. งานวิเคราะห์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานวิจัยในงานประจำ (R2R) ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี. กรุงเทพมหานคร: คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี; 2558.
5. สุวิชา เทพลาวัลย์, ธนารีย์ บัวเผื่อน, มุกดาลักษณ์ บุญทรง. ความพึงพอใจของบุคลากรคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่มีต่อโครงการวิจัยในงานประจำ. Mahidol R2R e-Journal. 2560; 4(2): 100-22.
6. จรวัยพร ศรีศศลักษณ์, วิรุฬ ลีสมวาท, สมพนธ์ ทักษิณม (บรรณาธิการ). สังเคราะห์ปัญญาเพื่อพัฒนา R2R. กรุงเทพมหานคร: แผนพัฒนาเครือข่ายวิจัยในรูปแบบงานวิจัยจากงานประจำ (R2R) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข; 2553.
7. กองทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยมหิดล. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง (Job Description) [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2561]. เข้าถึงได้จาก http://intranet.mahidol/op/orpr/newhr/?page_id=221.
8. สมบูรณ์ เทียนทอง, ชัยชนะ เกื้อกุล, พุ่มพวง กิ่งสังวาล, ทิพวรรณ มุกนำพร, มณีรัตน์ ธนานันต์. การสำรวจผลงานวิจัยประเภท Routine to Research (R2R) และการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการวิสัญญี. ศรีนครินทร์เวชสาร. 2551; 23(1): 74-80.
9. พรนิภา หาญละคร, อุบล จ้วงพานิช, ศิริพร มงคลถาวรชัย, อุบลรัตน์ ต้อยมาเมือง, สมบูรณ์ เทียนทอง. การสำรวจผลงานวิจัยประเภท Routine to Research และการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการดูแลผู้ป่วยในงานบริการพยาบาล โรงพยาบาลศรี

- นครินทร์. ศรีนครินทร์เวชสาร. 2559; 31(4): 218–23.
10. รวิพร โรจนอาษา. การประเมินผลโครงการงานประจำสู่งานวิจัยของบุคลากรโรงพยาบาลสะเตา. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 2559; 3(2): 133–48.
11. หน่วยพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล. R2R Projects [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562]. เข้าถึงได้จาก<http://www.si.mahidol.ac.th/r2r/>
12. ปรีญูช ชัยกองเกียรติ, มาลี คำคง. งานวิจัยจากงานประจำ: การขับเคลื่อนสู่การใช้ประโยชน์. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 2560; 4(3): 259–70.